

מעבדה 8-9

נושא: עץ חיפוש בינארי מאוזן

תאריך הגשה לקבוצה של יום ב': 04.01.2021

תאריך הגשה לקבוצה של יום ד': 06.01.2021

(הגשה בזוגות)

יש לקרוא היטב לפני תחילת העבודה!

עבודה נעימה!

מבוא:

במעבדה הנוכחית נממש עץ חיפוש בינארי מאוזן - עץ AVL.

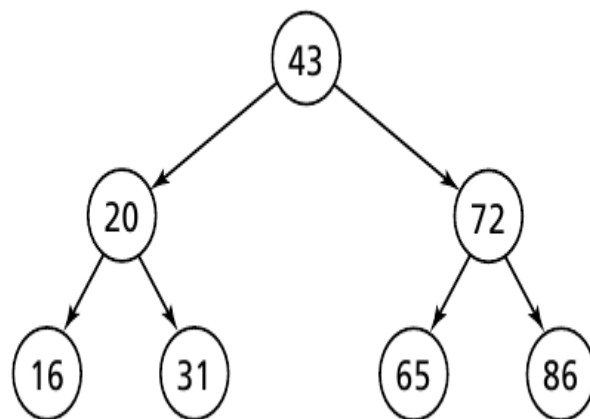
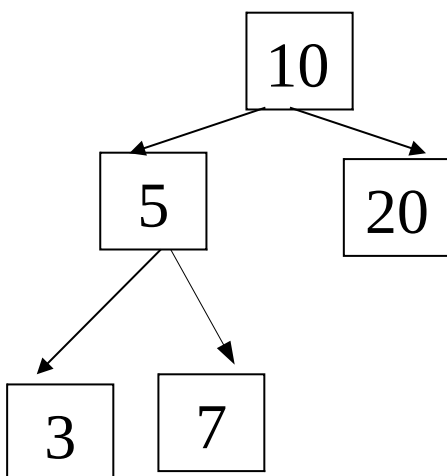
תיאור:

נחפש עץ חיפוש עבורו יתקיימו התנאים הבאים:

1. פעולות החיפוש, ההוספה והמחיקה יתבצעו בסדר גודל של $O(\log n)$.
2. העץ יהיה קל לתחזוקה.

הגדרה 1 (עץ AVL): עץ חיפוש בינארי בו הפרש הגבהים של תת-העץ השמאלי ותת-העץ הימני (לכל צומת פנימי) יהיה 1 לכל היותר ייקרא עץ AVL על שם Adelson-Velskii and Landis.

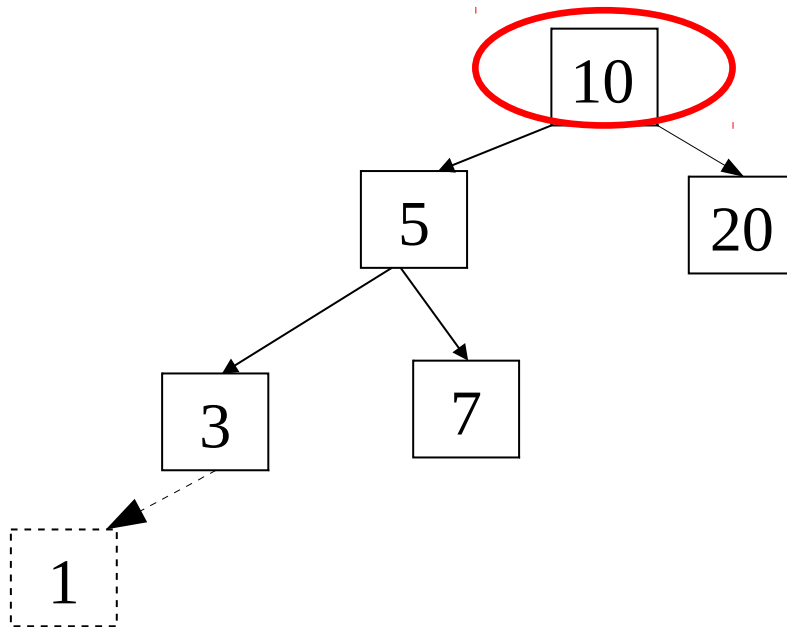
דוגמא לעצי AVL:

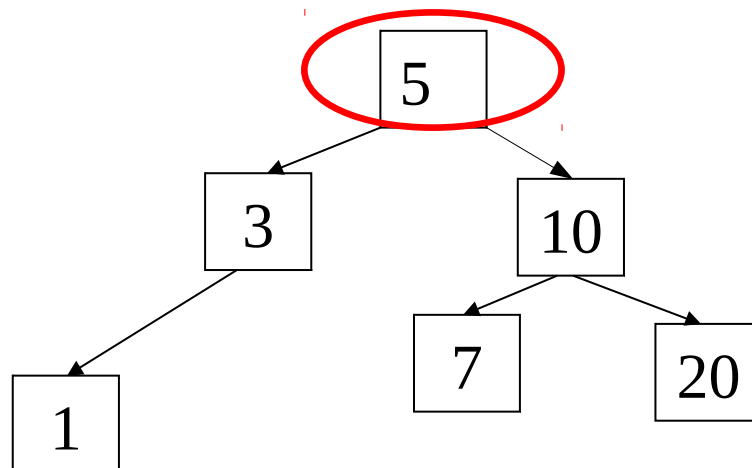
הכנסת צומת לעץ AVL

ההכנסה נעשית באופן שגרתי לעצי חיפוש: הצומת החדש מתווסף בתור עלה. באופן כזה לא נפגעת תכונת החיפוש של העץ. אולם, הכנסה עלולה לפגוע בתנאי האיזון. נסמן ב-a את הצומת הראשון במסלול מנקודת ההכנסה אל השורש, שבו יש הפרה של תנאי האיזון.

למשל, הכנסה של 1 גורמת להפרת האיזון בשורש a (הוא השורש):

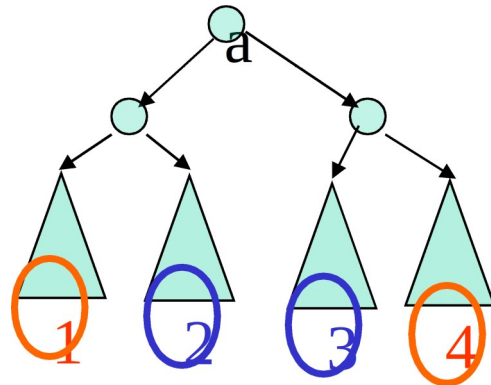

עלינו לתקן את האיזון בין תתי העצים של צומת זה (נראה כי זה מספיק). ניתן לעשות זאת אם נהפוך את 5 להיות שורש העץ ואת 7 לבן השמאלי של 10. נקבל:

יש ארבעה מקרים, אך משיקולי סימטריה אפשר לדון רק בשני מקרים:

- א. הכנסה "חיצונית". לתת-עץ שמאלי של בן שמאלי או לתת-עץ ימני של בן ימני. מקרים 1 ו-4
 ב. הכנסה "פנימית". לתת-עץ ימני של בן שמאלי או לתת-עץ שמאלי של בן ימני. מקרים 2 ו-3

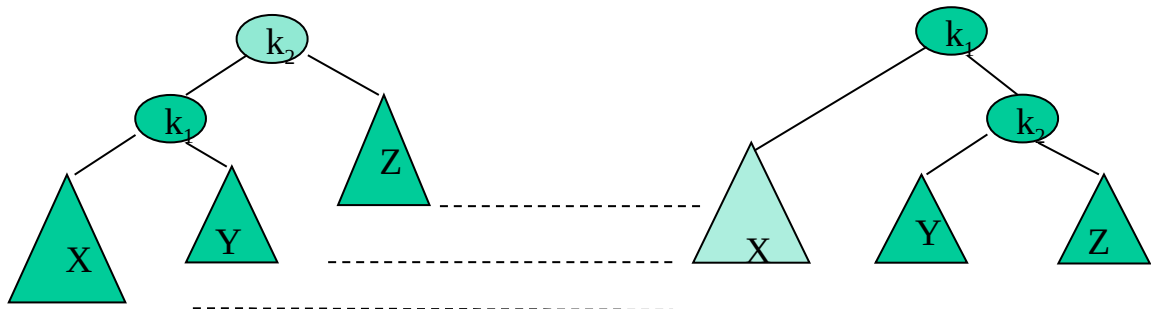
פתרון הפרת האיזון:

כאמור נסמן ב-a את הצומת הראשון במסלול מנקודת ההכנסה אל השורש, שבו יש הפרה של תנאי האיזון. בהכנסה "חיצונית", (למשל: לתת-עץ השמאלי של הבן השמאלי של a) נראה שמספיק סיבוב אחד. בהכנסה "פנימית", (למשל: לתת-עץ הימני של הבן השמאלי של a) נראה שיש צורך בשני סיבובים.

הכנסה חיצונית (מקרים 1 ו-4)

רוטציה יחידה

צד שמאל מתאר את המצב לפני התיקון (הרוטציה): אחרי ההוספה לתת-העץ X מופר האיזון. הצומת הראשון שאינו מאוזן מסומן ב- k_2 . צד ימין מתאר את המצב לאחר התיקון.

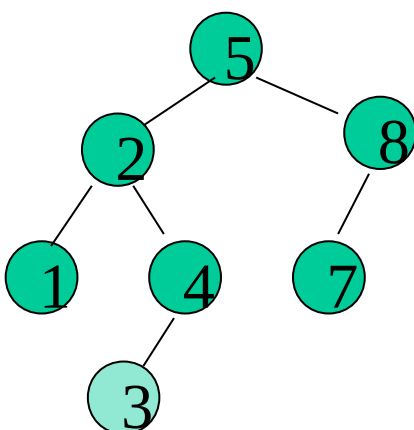
הערה: באיור לעיל הראנו רוטציה ימנית שפותרת את המקרה 1. תארו באיור דומה רוטציה שמאלה לפתרון מקרה 4.

תרגיל עצמי 1

הכנס מפתח 6 לתוך העץ הנתון.

יש להכניס את המפתח באופן רגיל ואז לבצע רוטציה יחידה.

מהם k_1 , k_2 , X, Y, Z במקרה זה?

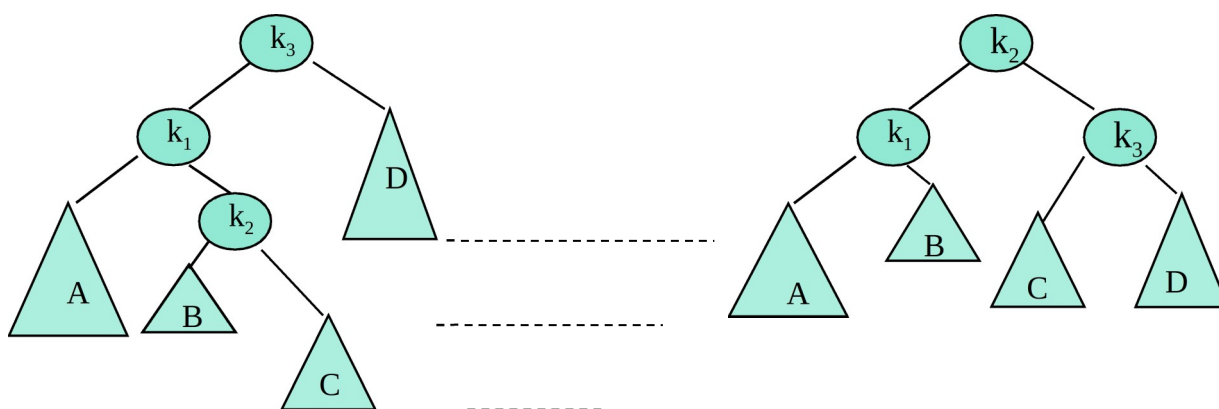

תרגיל עצמי 2

בנה עץ AVL אשר נוצר ע"י הכנסת המפתחות הבאים (משמאל לימין):

3 2 1 4 5 6 7

הכנסה פנימית (מקרים 2 ו 3)
רוטציה כפולה

מכניסים לתת-העץ הימני של הבן השמאלי, לכן הוא אינו ריק. לכן אפשר לתאר את העץ באמצעות 4 תתי-עצים (אולי ריקים) ועוד שלושה צמתים מקשרים.

K_3 הוא הצומת הראשון (מלמעלה) שבו מתגלה ההפרה. נניח בה"כ שהכנסנו ל-C ולכן הוא עמוק יותר.

1. k_3 לא יכול להישאר השורש ורוטציה עם k_1 לא פותרת את הבעיה, לכן נהפוך את k_2 להיות השורש.

2. הבנים שלו חייבים להיות: משמאל k_1 מימין k_3 המיקום של ארבעת תתי-העץ A עד D נקבע בהתאם.

3. עושים רוטציה שמאלה בין k_2 ל- k_1 ואח"כ רוטציה ימינה בין k_2 ל- k_3 .

4. זה נקראה רוטציה שמאלה-ימינה.

הערה: המקרה האנלוגי – הכנסה לתת-עץ השמאלי של הבן הימני נפתר ע"י רוטציה ימינה-שמאלה.

תרגיל עצמי 3

לעץ שיצרתם בתרגיל עצמי 2 הכניסו את המפתחות הבאים (משמאל לימין): 16,15,14,13,12,11,10,8,9

אלגוריתם ההכנסה של צומת X לעץ AVL

1. אם העץ ריק, צור צומת חדש והכנס בו את X, השם 0 בשדה הגובה.
  2. אחרת, אם X קטן מהמפתח של השורש, הכנס משמאל, בדוק אם יש הפרת איזון וטפל בה
  3. אחרת אם X גדול או שווה מהמפתח של השורש, הכנס מימין, בדוק אם יש הפרת איזון וטפל בה
  5. עדכן את גובה העץ והחזר אותו.
- טיפול בהפרת איזון:

בהכנסה לתת-עץ שמאלי: אם X קטן מהמפתח של הבן השמאלי בצע סיבוב אחד, אחרת בצע סיבוב כפול.

בהכנסה לתת-עץ ימני: אם X גדול מהמפתח של הבן הימני בצע סיבוב אחד, אחרת בצע סיבוב כפול.

נממש את עץ החיפוש AVL לפי השלבים הבאים:

שלב 1.

ניצור מחלקה של **צומת בעץ AVL** כל איבר יכול איבר (key), שני מצביעים וגובה תת-העץ שהצומת הנוכחי הוא השורש שלו. להלן המחלקה:

```
public class AVLTreeNode {
    private int key;
    private int height ;           // Height of the sub-tree
    private AVLTreeNode left, right;
    public AVLTreeNode ( int elem, int height, AVLTreeNode leftPtr, AVLTreeNode rightPtr ){ }
    // ---Insert set/get methods here ---//
} // class AVLTreeNode
```

צור קובץ בשם AVLTreeNode.java וממש את המחלקה הנ"ל.

שלב 2.

צור מחלקה המגדירה **עץ חיפוש בינארי מאוזן** (AVLTree). שים לב: עליך להוסיף מסודות **רקורסיביות** **private methods** הדרושות למימוש העץ.

(תזכורת: הוספה של צומת מתבצעת רק כעלה)

להלן המחלקה:

```
public class AVLTree{
    private AVLTreeNode root;

    public AVLTree ( ){}
    public void insert ( int newElement ){ }
    public AVLTreeNode retrieve ( int searchKey ){ }
    public void clear ( ){} // Clear tree
    public boolean isEmpty ( ){}
    public boolean isFull ( ){}
}
```

```
public String toString ( ){} // Output the tree structure in Inorder
```

// Recursive partners of the public member methods --- Insert these methods here.

```
} // class AVLTree
```

צור קובץ בשם AVLTree.java , וממש את המחלקה המופיעה לעיל.

שלב 3. בדיקות

Command	Action
+key	Insert (or update) the element with the specified key.
?key	Retrieve the element with the specified key and output it.
K	Output the keys in ascending order.
E	Report whether the tree is empty.
F	Report whether the tree is full.
C	Clear the tree.
Q	Quit the test program.

א). צור קלאס חדש בשם **TestAVLTree.java** ובדוק בעזרתו את נכונות המחלקות שכתבת. בצע בדיקות. על המחלקה לתמוך בפעולות המופיעות בטבלה שלעיל (ניתן, המידת הצורך לשנות את הסימנים + ו ? ל FIND ו ADD).

הגשה:

יש להגיש את הקבצים הבאים: **AVLTree.java, AVLTreeNode.java, TestAVLTree.java**

עבודה נעימה!